

ДИСЛІПІДЕМІЯ, НАДЛИШКОВА МАСА ТІЛА ТА ПАЛІННЯ ЯК ФАКТОРИ РИЗИКУ ПІДВИЩЕННЯ АРТЕРІАЛЬНОГО ТИСКУ У ХВОРИХ З НЕЙРОЦИРКУЛЯТОРНОЮ ДИСТОНІЄЮ

Гапонова О.Г.

Харківський національний медичний університет, Україна

Нейроциркуляторна дистонія (НЦД) вражає осіб молодого та середнього віку (15-40 років), що значно знижує їх працездатність і якість життя. Одним з факторів ризику розвитку НЦД є порушення ліпідного обміну – дисліпопротеїдемія (ДЛП).

Мета роботи: виявити взаємозв'язки між показниками ліпідного обміну, палінням, наявністю надлишкової маси тіла (МТ) та показниками добового профілю артеріального тиску (АТ) при НЦД за гіпертензивним типом.

Матеріали і методи: обстежено 67 хворих на НЦД за гіпертензивним типом. У хворих визначали антропометричні показники (зріст, маса тіла, об'єм талії (ОТ)) та індекс маси тіла (ІМТ). В сироватці крові визначали концентрацію загального холестерину (ЗХС), тригліцеридів (ТГ) і холестерину ліпопротеїдів високої щільності (ЛПВЩ), розрахунковим методом визначали вміст холестерину (ХС) у складі ліпопротеїдів низької щільності (ЛПНЩ).

Результати: палили 27 (40,3 %) обстежених. Надлишкова МТ зареєстрована у 44 (65,7 %) хворих. В групі обстежених хворих з НЦД за гіпертензивним типом та ДЛП рівні ЗХС ($5,59 \pm 0,14$) ммоль/л та ХС ЛПНЩ ($3,87 \pm 0,15$) ммоль/л позитивно корелювали із середнім добовим діастолічним АТ (ДАТ сер (доб)) ($83,5 \pm 1,7$) мм рт. ст.) ($p = 0,409$ та $p = 0,404$, відповідно; $p < 0,05$). Кореляційний зв'язок між рівнями ЗХС, ХС ЛПНЩ та величиною середнього денного діастолічного АТ (Дат сер (ден)) ($85,6 \pm 1,6$) мм рт. ст.) складав ($p = 0,419$ та $p = 0,423$, відповідно; $p < 0,05$). У підгрупі з фактом паління ($n = 27(40,3 \%)$) порівняно з тими, що не палять, спостерігалось вірогідне зниження сироваткового вмісту ХС ЛПВЩ на 10,5 % ($1,02 \pm 0,14$) ммоль/л проти ($1,14 \pm 0,07$) ммоль/л; $p < 0,05$), а також підвищення концентрації ТГ на 25,2 % ($1,59 \pm 0,57$) ммоль/л проти ($1,27 \pm 0,32$) ммоль/л; $p < 0,05$). Рівень ХС ЛПВЩ мав зворотну залежність від щоденної кількості цигарок та стажу паління. Гіпертензивні реакції протягом доби в групі паління залежали від щоденної кількості цигарок, зі збільшенням якої систолічний АТ (САТ) і частота серцевих скорочень підвищувались. ДАТ сер (доб) ($p = 0,489$; $p < 0,05$) та Дат сер (ден) позитивно корелювали з ОТ ($p = 0,474$; $p < 0,05$), САТ сер (доб) та САТ сер (ден) – з ІМТ ($p = 0,583$; $p < 0,05$) ($p = 0,599$; $p < 0,05$), відповідно.

Висновки: у хворих на НЦД за гіпертензивним типом дисліпідемія на тлі надлишкової маси тіла сприяє підвищенню ДАТ протягом доби. На добові коливання САТ впливають частота серцевих скорочень і добова кількість цигарок.